

Planer til nye danske Provinskirkegaarde.

I. Fredericia.

Af Havearkitekt E. Erstad-Jørgensen.

I Sommeren 1927 besluttede Trinitatis Menighedsraad i Fredericia at anlægge en ny Begravelsesplads til Afløsning af den gamle Kirkegaard omkring Trinitatis Kirke inde i Byen, der blandt andet rummer Kæmpegraven med H. V. Bissens skønne Mindesmærke over de Faldne, og den lille Assistenskirkegaard udenfor Voldene ved Danmarksporten.

Med dette for Øje erhvervedes et 61,423 m² stort Areal Nord for Byen, og der udarbejdedes ovenstaaende Plan til det samlede Anlæg.

Arealet var ret jævnt Mark og kun med et Fald paa ca. 2,50 m fra Vest mod Øst, eller altsaa paa det nærmeste et Fald paa 1:100. Jordbunden var ganske vel-egnet: et godt Muldrag paa skørleret Underbund og med saa lav Grundvandstand, at Dræning skønnedes overflødig. Hovedindgangen maatte naturlig blive fra Indlods-

vej paa Sydsiden, der vender mod Byen, og af byplanmæssige Hensyn ønskedes den placeret midt for Odinsvejs Forlængelse. Da den nye Kirkegaard ligger saa langt fra Kirken, var det nødvendigt at regne med Opførelsen af et Kapel.

Disse forskellige Forudsætninger har altsaa været medvirkende til at give Planen dens Form, men dertil kom endnu et vigtigt Hensyn, at det kun var Meningen foreløbig at anlægge den søndre Halvdel, hvilket menes at ville være tilstrækkeligt for en længere Aarrække. Denne Halvdel skal altsaa indtil videre kunne fungere som en sluttet Helhed, og naar engang det øvrige inddrages, skal det kunne lade sig gøre uden større Omlægninger.

Kapellet er placeret omtrent midt i Kirkegaarden, men dog Syd for Delingslinjen og saadan, at der kan køres direkte dertil langs Kirkegaardens Yderside.

Inden for Hovedindgangen ligger et Rosenanlæg omgivet af Bænkepladser og stedsegrøn Plantning med en stor Kreds Alletræer af Robinia Psedoacacia, og mellem dette og Kapellet en noget nedsvejet Græsplæne mellem lavere Beplantning og Rækker af hængende japanske Kirsebær. Uden om Kapellet ligger Græsplæner med fritstaaende Chamaecyparis Nutkaensis, der fortsætter sig paa begge Sider af en Tværvej foran Kapellets Portal med Rosenrabatter mellem de fritstaaende Naaetræer paa en Baggrund af Syringa chinensis rubra, der skal klippes som Hæk i Mandshøjde for ovenover at vokse og blomstre frit.

Køreveje af 3,50 m's Bredde, forsynet med Kantsten, Rendesten og Kloaknedløbsbrønde, inddeler Arealet i større og mindre rektangulære Afdelinger, og hvor Vejene bøjer, er der udformet smaa Anlæg med Familiegravsteder, der med paalagte Servitutter vil blive anlagt med særlig Hensyntagen til Helheden. Iøvrigt er der overalt Hække til at danne Baggrund for Monumenterne og høje Hække eller Plantninger til at inddele det store Areal i mindre Rum. Ved Udgangene fra disse Smaaafdelinger nær ved Kørevej er indrettet flisebelagte Pladser til Affaldsbeholdere og til Vandbeholdere med Tilførselsledning og Kloakafløb.

Arealet er indhegnet med Tjørnehække og Staalgærde.

Vej- og Kloakanlægene er udført under Ledelse fra Stadsingeniørens Kontor, og Anlægsarbejdet er med stor Interesse udført af Gartner C. Petersen i Fredericia og nærmer sig stærkt sin Fuldførelse. Den fra Kapellet fjerneste Del, der ikke foreløbig bliver Brug for, er midlertidig tilplantet med Rødgran, medens de indre Afdelinger er udlagt med Græs, og der er fordelt et Antal Hængebirke over det hele, altsammen for nogenlunde hurtigt at skabe Læ og Hygge, indtil Indhegning og Læbælte vokser til, og indtil Hækkene bliver høje.

Der er selvfølgelig udarbejdet Planer i større Maalestoksforhold til den søndre Halvdel, den der nu er anlagt, og en Del Enkeltheder er ved den Lejlighed blevet udformet paa en fra omstaaende Plan afvigende Maade.

Overslaget, der laa omkring Kr. 1,60 pr. m², vil ikke blive overskredet.

*

*

*

Rettelse til Artiklen: Fredericia ny Kirkegaard, S. 62, Linie 10.

Kapellet er placeret omtrent midt i Kirkegaarden, men dog Syd for Delingslinjen, og Oplagspladsen er ligeledes anbragt tæt Syd for Delingslinjen og saadan, at der kan køres direkte dertil langs Kirkegaardens Yderside.